

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2025

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗУ, 2025. 464 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ТОЛОК

Igor

Ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України

Заступник голови:

ДОМБРОВСЬКА

Світлана

В.о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України

Члени оргкомітету:

DIMITAR

Georgiev Velev

Director Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of national and world economy (Sofia) Professor, Doctor

САЄНКО

Сергій

начальник відділу технологій ізоляції радіоактивних відходів «Харківського фізико-технічного інституту НАН України», доктор технічних наук, старший науковий співробітник

КРОНІН

Майкл

професор департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародний інструктор з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста, Нью-Йорк, США

МАНДИЧ

Олександра

голова ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

СИЛОВС

Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

ДАДАШОВ

Ільгар

Фірдосі огли

доктор технічних наук, доцент, Академія МНС Азербайджанської Республіки, Азербайджанська Республіка

TIKHONENKOV

Igor

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev, Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

Полтавська М.В., НУЦЗУ Особливості виникнення суїцидальних думок у військовослужбовців збройних сил України в умовах воєнного стану	329
Понура С.І., НУ «Одеська політехніка» Актуальні психічні стани рятувальників ДСНС при виконанні службових обов'язків у зоні надзвичайної ситуації	330
Попсуй А.В., НУЦЗУ Особливості психологічного відбору рятувальників під час війни	331
Сергійчук Ю.М., НУЦЗУ Спорт як інструмент розвитку особистості	332
Ситник В.С., НУЦЗУ Взаємозв'язок саморозкриття з рефлексивністю внутрішньо переміщених осіб у період військового стану	333
Слівінська Е.І., НУЦЗУ Емоційний інтелект як ресурс підтримки психічного здоров'я в період військового стану	334
Стеценко А.Д., НУЦЗУ Кар'єрне зростання як психологічний феномен	335
Ткачик О.Т., ЛДУ БЖД Особливості підготовки кризових психологів	336
Топчило А.В., НУЦЗУ Психологічна підтримка дитини в родині якої один з батьків зазнав поранення	337
Харченко К.С., НУЦЗУ Теоретичні засади дослідження стресостійкості у військових	338
Хромова Д.В., НУЦЗУ Міжособистісні відносини особистості з різним мотивом афіліації	339
Цурган О.О., НУЦЗУ Психологічні особливості життестійкості військових, які зазнали поранень під час війни	340
Чередниченко Т.В., НУЦЗУ Особливості виникнення негативних психоемоційних станів пожежних-рятувальників в умовах воєнного стану	341
Чечільницька Ю.Д., ЛДУ БЖД До питання психологічної безпеки фахівців ризиконебезпечних професій	342
Шетоха А.С., НУЦЗУ Задоволення базових психологічних потреб як фактор психологічного благополуччя рятувальників	343
Щербіна В.О., НУЦЗУ Виховання спеціальної витривалості в боротьбі самбо	344
Yulkina E.T., NUCPU Stressors in the work of rescuers	345
Янченко М.А., НУЦЗУ Аспекти популяризації пожежно-прикладного спорту в Україні	346
Яременко К.Ю., НУЦЗУ Статеві особливості схильності до ризику працівників ДСНС	347

Секція 9. Соціально-гуманітарні аспекти діяльності та публічне управління у сфері цивільного захисту

Багацький О.Ю., НУЦЗУ Феномен масової культури в епоху глобалізації	348
Білецький О.П., ЛДУ БЖД Значення особистісних якостей та моральних мотивів у діяльності рятувальників	349
Бойченко П.С., НУЦЗУ Протипожежна боротьба у регіонах Донбасу (Донеччина, Луганщина) у 1918–1920-х роках	350
Бойченко П.С., НУЦЗУ Запозичення з англійської мови у сфері цивільного захисту	351
Боцуляк А.І., НУЦЗУ Способи творення термінів у галузі пожежної безпеки	352
Бочаров Є.В., НУЦЗУ Структурно-функціональний та сценарний підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту	353
Васильчук Р.О., ЛДУ БЖД Особливості ідентифікації об'єктів критичної інфраструктури	354
Волочаєв С.О., НУЦЗУ Поширені типи помилок у наукових текстах, пов'язаних із сферою діяльності ДСНС України	355
Гайдай О.І., НУЦЗУ Професіоналізми в пожежній галузі	356
Гаркуша С.С., НУЦЗУ Цивільний захист: міжнародне право і виклики сьогодення	357

ЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ ТА МОРАЛЬНИХ МОТИВІВ У ДІЯЛЬНОСТІ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Білецький О.П., викладач, ЛДУ БЖД

В сьогоденні зростає кількість надзвичайних ситуацій, що несуть підвищену небезпеку для життя і здоров'я рятувальників. Для ефективного виконання ними професійних обов'язків, в суспільстві ризиків, потрібні не лише професійні компетентності, а й особистісні якості та моральні мотиви. Важливо, щоб рятувальники були ініціативними, самовідданими, наполегливими, готовими завжди прийти на допомогу, вбезпечувати постраждалих, захищати інтереси держави. Вони повинні стійко переносити труднощі, поводитися з честю та гідністю, бути чесними та ін. [3]. Професія рятувальника є покликанням, що вимагає моральної культури та деонтологічних засад. Виконання обов'язків залежить від особистісних якостей і моральної свідомості, яка пов'язує професійний обов'язок з моральним. Моральний обов'язок – це внутрішній примус до утвердження добра, а професійний обов'язок – це внутрішня необхідність діяльності, яка визначена суспільними інтересами. Фахівці цивільного захисту повинні сприймати професійний обов'язок як особисте зобов'язання, що допомагає розглядати свої професійні обов'язки ширше [2]. Відтак, якість професійної діяльності залежить від морально-ціннісних чинників, тому підготовка рятувальників повинна включати компоненти, спрямовані на формування моральної культури [1]. Майбутнім фахівцям ДСНС необхідно засвоїти норми моральної дії, які мають стати звичкою. Важливо також мати сформовану готовність до вчинків, які утверджують вищі цінності. Формування моральної культури є тривалим процесом, який можливий в умовах закладу освіти. Підготовка рятувальників повинна бути орієнтована на людину та суспільство та включати морально-етичну складову [3]. Необхідно стимулювати інтерес до нових знань, засвоєння нормативно-правової бази, набуття практичного досвіду, формування переконань щодо виконання обов'язків, ґартування вольових якостей, організованості та самодисципліни.

Таким чином, не лише фахова підготовка, а й моральна культура визначають належне здійснення професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білецький О. Моральна культура рятувальника: виклики сьогодення. Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення): збірник тез доповідей VI Міжн. наук. конф. курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. Львів: ЛДУ БЖД, 2023. С. 207–210.
2. Логвиненко В. М. Внутрішня готовність фахівця цивільного захисту до виконання професійного обов'язку. Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій: Матеріали VIII Міжн. наук.-практ. конф. Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2017. 294 с.
3. Логвиненко В. М., Грицанюк В. В. Морально-аксіологічні детермінанти професійної діяльності фахівців служби цивільного захисту. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. 2022. Вип. 86. С. 142–145.